

Byla T-330/01

Akzo Nobel NV prieš Europos Bendrijų Komisiją

**„Konkurencija — Karteliai — Natrio gliukonatas — EB 81 straipsnis — Bauda —
Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis — Baudų nustatymo metodo gairės —
Proporcingumo principas — Pareiga motyvuoti“**

2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo (trečioji kolegija)
sprendimas II - 3395

Sprendimo santrauka

*1. Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Pažeidimo sunkumas
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)*

2. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas*
(EB 81 straipsnio 1 dalis; Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimo 98/C 9/03 1 A punktas)
3. *Konkurencija — Bendrijos teisės normos — Dukterinės bendrovės padarytas pažeidimas*
(EB 81 straipsnio 1 dalis)
4. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Teisės į gynybą paisymas — Pranešimas apie kaltinimus — Būtinasis turinys*
(Tarybos reglamento Nr. 17 19 straipsnio 1 dalis)
5. *Institucijų aktai — Motyvavimas — Pareiga — Apimtis*
(EB 81 ir EB 235 straipsniai)
6. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Atgrasantis pobūdis*
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis)
7. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas*
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)
8. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Komisijos diskrecija — Teisminė kontrolė*
(EB 229 straipsnis)
9. *Procesas — Bylinėjimosi išlaidos — Atlygintinos bylinėjimosi išlaidos — Sąvoka*
(Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 91 straipsnio b punktas)

1. Pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę. Be to, pagal Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gaires Komisija nustato pradinį baudos dydį pagal pažeidimo sunkumą, atsižvelgdama į pažeidimo

pobūdį, jo įtaką rinkai ir geografinės rinkos dydį.

Šios teisės normos savaime neįpareigoja Komisijos atsižvelgti į ribotą produktų rinkos dydį.

Vis dėlto vertindama pažeidimo sunkumą Komisija privalo atsižvelgti į daugelį veiksnių, kurių pobūdis ir svarba skiriasi, nelygu pažeidimo rūšis ir jo padarymo aplinkybės. Negali būti atmeta, kad tam tikrais atvejais tarp šių pažeidimo sunkumą rodančių veiksnių gali būti ir nagrinėjamo produkto rinkos dydis.

Todėl, nors rinkos dydis gali būti veiksnys, į kurį būtina atsižvelgti nustatant pažeidimo sunkumą, jo svarba skiriasi, atsižvelgiant į ypatingas atitinkamo pažeidimo aplinkybes.

(žr. 35–38 punktus)

2. Remiantis Baudų, skiriamų pagal Reglamentą Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėmis, kelių įmonių pažeidimo atveju Komisija, atsižvelgdama į konkrečią kiekvienos įmonės galią, gali pakoreguoti pradinius dydžius, kad suskirstytų kartelio narius į grupes „visų pirma tuomet, kai to paties tipo pažeidimus padaro labai skirtingo dydžio įmonės“ (gairių 1 A punkto šeštoji pastraipa). Be to, gairėse patikslinama,

kad „vienodos bausmės už tokį patį elgesį principas tam tikrais atvejais gali lemti, jog atitinkamoms įmonėms bus skirtos skirtingos baudos, ir ši diferenciacija nepriklausys nuo konkrečių aritmetinių skaičiavimų“ (gairių 1 A punkto septintoji pastraipa).

Nustatydamą pažeidimo sunkumą Komisija tuo atveju, kai skiriama bauda kelioms tą patį pažeidimą padariusioms įmonėms, neprivalo užtikrinti, kad galutinės šioms įmonėms skirtos baudos atspindėtų visus su jų bendra apyvarta arba apyvarta atitinkamoje produkto rinkoje susijusius skirtumus, o gali suskirstyti įmones į grupes.

Vis dėlto, jei Komisija, siekdama nustatyti baudas, suskirsto suinteresuotąsias įmones į grupes, kiekvienos grupės ribos turi būti logiškai nustatytos ir objektyviai pagrįstos.

(žr. 56–58 punktus)

3. Konkurencijos srityje tai, jog antrinė bendrovė turi teisinį subjektiškumą, nereikia, kad jos elgesys negali būti inkriminuotas patronuojančiai bendrovei, visų pirma, jei antrinė bendrovė savarankiškai nesprenžia dėl savo elgesio rinkoje, o iš esmės vykdo nurodymus, kuriuos jai davė patronuojanti bendrovė.
4. Pranešime apie kaltinimus, kurį Komisija adresuoja įmonei, kai ketina skirti sankciją už konkurencijos taisyklių pažeidimą, turi būti nurodomi visi veiksniai, kuriais remdamasi ji kaltina įmonę, pavyzdžiui, inkriminuojamos faktinės aplinkybės, jų kvalifikacija ir įrodymai, kuriais remiasi Komisija, kad ši įmonė galėtų pateikti savo argumentus per jos atžvilgiu pradėtą administracinę procedūrą. Be to, pranešime apie kaltinimus, atsižvelgiant į jo svarbą, turi būti aiškiai nurodytas juridinis asmuo, kuriam gali būti skirtos baudos, ir jis turi būti adresuotas šiam asmeniui.

Šiame kontekste Komisija gali protingai preziumuoti, jog 100 % patronuojančiai bendrovei priklausanči antrinė bendrovė iš esmės vykdo jos duotus nurodymus. Ši prielaida reiškia, jog Komisija neprivalo patikrinti, ar patronuojanti bendrovė iš tikrųjų pasinaudojo tokiais savo įgaliojimais. Esant tokiai situacijai, jeigu pranešime apie kaltinimus Komisija, remdamasi šia prielaida, išreiškia savo ketinimą už antrinės bendrovės, 100 % priklausančios patronuojančiai bendrovei, pažeidimus laikyti atsakinga patronuojančią bendrovę, suinteresuotosios šalys, manydamos, kad, nepaisant minėtų akcijų priklausomybės, padalinys savarankiškai priima sprendimus dėl savo elgesio rinkoje, turi pačios paneigti šią prielaidą, per administracinę procedūrą pateikdamos Komisijai pakankamų įrodymų.

(žr. 87 punktą)

5. Jeigu taikant EB 81 straipsnį priimtas sprendimas susijęs su keliais adresatais ir kelia pažeidimo inkriminavimo problemų, jis turi būti pakankamai pagrįstas kiekvieno adresato atžvilgiu, visų pirma tų, kurie, remiantis šiuo sprendimu, turi atsakyti už šį pažeidimą.

(žr. 82, 83 punktus)

(žr. 93 punktą)

6. Pažeidimo sunkumui įvertinti Komisija turi atsižvelgti į daugelį aplinkybių, tarp kurių yra ir atgrasanti poveikį turinčios baudos būtinybė. Siekdama tokio atgrasancio poveikio, Komisija turi visišką teisę nustatyti baudos dydį atsižvelgdama į už pažeidimą atsakingos įmonės ypatumus.

Be to, Komisija, apskaičiuodama įmonei skirtos baudos dydį, gali visų pirma atsižvelgti į jos dydį ir ekonominę galią. Kartelio dalyvių finansinio pajėgumo nustatymo klausimu yra reikšminga bendra apyvarta.

Iš to išplaukia, kad Komisija, atsižvelgdama į atitinkamos įmonės dydį ir bendruosius išteklius, gali taikyti dauginimo koeficientą, kad užtikrintų atgrasantį paskirtos baudos poveikį.

Šiuo atžvilgiu nustatydama didesnę pradinę baudą įmonėms, turinčioms sąlygiškai didesnę už kitas įmones dalį atitinkamoje rinkoje, Komisija atsižvelgia į ypatingą įmonės atsakomybę užtikrinant laisvą konkurenciją. Tai yra subjektyvus veiksnys, kuris leidžia apibūdinti atitinkamų įmonių elgesį. Šis veiksnys išreiškia didesnę įmonių, turinčių sąlygiškai didesnę už kitas įmones dalį atitinkamoje rinkoje, atsakomybę už žalą konkurencijai kartelio atveju. Šiuo atveju Komisija taip pat gali pagrįstai atsižvelgti į tai, kad labai didelės įmonės turi teisinių ekonominių žinių ir infrastruktūrą, kurios leidžia geriau suprasti jų pažeidimo pobūdį ir su tuo susijusias pasekmes konkurencijos teisės požiūriu.

(žr. 114–117 punktus)

7. Remiantis Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėse nustatytu metodu, baudų dydžiai apskaičiuojami pagal du Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus, t. y. pagal pažeidimo sunkumą ir jo trukmę, pa-

isiant šioje nuostatoje nustatyto maksimalaus dydžio apyvartos atžvilgiu. Dėl šių priežasčių gairės neviršija šioje nuostatoje nustatytų teisinių sankcijų ribų.

(žr. 119 punktą)

8. Jeigu vertinant ieškinio pagrindus, pateiktus įmonės dėl Komisijos sprendimo, kuriuo jai buvo skirta bauda už Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimą, teisėtumo nebuvo nustatyta jokių teisės pažeidimų, Pirmosios instancijos teismas neturi sumažinti minėtos baudos dydžio, naudodamasis jam suteikta neribota kompetencija.

(žr. 130 punktą)

9. Išlaidos, kurias įmonė patyrė pateikusi banko garantiją, kad išvengtų priverstinio jos atžvilgiu priimto Komisijos sprendimo vykdymo, nėra bylinėjimosi išlaidos Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 91 straipsnio b punkto prasme. Taip pat turi būti atmestas įmonės prašymas priteisti iš Komisijos išlaidas, kurias ji patyrė per administracinę procedūrą konkurencijos srityje. Nors pagal Procedūros reglamento 91 straipsnį „atlygintinomis laikomos <...> būtinios išlaidos, kurias dėl proceso patyrė šalys“, šioje nuostatoje kalbama tik apie „procesą“ Pirmosios instancijos teisme, neapimant ikiteisminės procedūros.

(žr. 133 punktą)